

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 703/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou Mgr. Ivicou Štiglitz, Šafárikova 8, Rožňava, pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Michalovce sp. zn. 19 Er 208/2016 zo 16. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 8. augusta 2017 sa [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“),

domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd uznesením Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 19 Er 208/2016 zo 16. februára 2017 a ktorým by napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že napadnutým uznesením okresný súd nevyhovel námietkam sťažovateľky (ako povinnej) proti exekúcii vedenej súdnym exekútorom [REDAKOVANÉ] na základe exekučného titulu – rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o., Krížna 56, Bratislava (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), sp. zn. 07/03/15 z 30. novembra 2015, ktorým sťažovateľku zaviazal zaplatiť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], sumu „15 198,40 EUR spolu so 6 % úrokom ročne od 4. 2. 2015 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 50,66 EUR, poplatok za rozhodcovské konanie 149,79 EUR a trovy právneho zastúpenia 788,96 EUR, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia“. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že „žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník, ktorý podpísal dňa 2. 12. 2012 Zmluvu o revolvingovej úvere č. 161328-71318, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver na podnikanie vo výške 11 328,00 EUR, ktorý sa zaviazal splatiť 48 splátkach po 236,00 EUR. Úver bol zabezpečený zmenkou na rad žalobcu, ktorú podpísal žalovaný ako vystaviteľ – podnikateľský subjekt... Z prvopisu zmenky bolo zistené, že ju žalovaný vystavil v [REDAKOVANÉ], dňa 2. 12. 2012 a zaviazal sa zaplatiť na rad žalobcu dňa 3. 2. 2015 v Bratislave zmenkovú sumu 15 198,40 EUR, bez protestu. Zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zákona č. 191/1950 Zb. pre vlastnú zmenku. Predložením jej prvopisu žalobca svoje zmenkové práva preukázal. Zmenka bola vystavená ako neúplná, čo zmenkový zákon pripúšťa tým, že v čl. I. § 10 upravuje okruh námietok, ktorými sa môže dlžník proti zaplateniu takejto zmenky brániť. Listinu, v ktorej chýbajú niektoré podstatné náležitosti, je možné dodatočne zmeniť na riadnu zmenku v prípade, ak vystaviteľ a prvý majiteľ zmenky (remitent) uzavrujú dohodu o tom, za akých podmienok a akým spôsobom môže majiteľ chýbajúce údaje doplniť... Zo zmenky ku dňu podania žaloby nebolo žalovaným splatené nič... Námietky vznesené neboli.“. Rozhodcovský rozsudok obsahoval poučenie, podľa ktorého „účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na

príslušnom súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení...“.

3. Sťažovateľka v námietkach proti exekúcii namietala, že rozhodcovský rozsudok „je vydaný v konaní, v ktorom sa neprihliadlo na spotrebiteľský charakter zmluvy uzavretej medzi povinnou a oprávneným a rozhodlo sa o nároku zo zmenky, ktorú predložil oprávnený... V exekučnej veci povinnej nebolo v rozhodcovskom konaní prihliadnuté na početné neprijateľné zmluvné podmienky používané veriteľom, a došlo tak k porušeniu § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka v spojení s relevantnými normami Občianskeho súdneho poriadku. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou sú prinajmenšom ustanovenia o zmenke, ktoré použil veriteľ na škodu spotrebiteľa, a ktoré bob dojednané v rozpore s ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch... Plnenia z uvedených zmluvných podmienok súd v rozhodcovskom konaní v rovine nárokov zo zmenky priznal bez toho, aby zohľadnil ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami a bez toho, aby podstatu morálnosti a zákonnosti plnenia vôbec skúmal. Je preto nesporné, že v exekúcii sa proti povinnej vymáhajú plnenia, ktoré majú svoj základ v neprijateľných zmluvných podmienkach a prípadne boli uplatňované za použitia nekalej obchodnej praxe... Takáto nekalá obchodná praxe je zákonom zakázaná, neprípustná a úplne popiera zmysel § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka a § 2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorých rozhodujúci je skutočný účel úveru a nie formálne označenie účastníka zmluvy alebo uvedenie formálneho účelu úveru v zmluve. Aj v prípade povinnej, ktorá spotrebiteľský úver potrebovala a použila na osobné účely a potreby rodiny a domácnosti a v žiadnom prípade nie na podnikanie.“. V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala aj na „Spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 8/2015“, podľa ktorého:

„I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo

povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

4. Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že *«už pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie boli súdom preverené podmienky, na základe ktorých bol vydaný exekučný titul... a pripojené listinné dôkazy k návrhu na vykonanie exekúcie. Osobitná pozornosť bola venovaná žiadosti o poskytnutie úveru a Zmluve o revolvingovom úvere... V zmluve o revolvingovom úvere v bode 1 - Predmet zmluvy je uvedený: „Veriteľ poskytne Dlužníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky v dohodnutej výške 11.328,- eur... Uvedená zmluva bola podpísaná povinnou dňa 2. 12. 2012.“... Povinná sa v zmysle ust. 2 splatnosť úveru zaviazala úver splácať v 48 mesačných splátkach vo výške 236,- eur podľa splátkového kalendára. Povinná splátkový kalendár plnila nasledovne: - dňa 24. 2. 2015 vo výške 236 eur... - dňa 1. 2. 2016 vo výške 50 eur, t. j. z úveru bola zaplatená len suma 1 902,- eur. Pritom nebol dodržaný ani dátum splatnosti v hore uvedených splátkach, ktorý bol dohodnutý na deň 24. dňa v mesiaci. Povinná zaplatila zo 48 splátok len 11. Povinná uzavrela zmluvu o revolvingovom úvere ako podnikateľka. Pred jej uzavretím predložila oprávnenému živnostenské oprávnenie (ktoré oprávnený doručil aj súdu) a vyplnila žiadosť o poskytnutie úveru, kde vyplnila všetky časti určené pre podnikateľský subjekt a uviedla účel čerpania „na podnikanie“. Preto v*

žiadnom prípade nemôže povinná tvrdiť, že nebolo prihliadnuté na podmienky, na základe ktorých bolo vydané poverenie na vykonanie exekúcie a bola jej odopretá ochrana, ktorá je spojená s uzatváraním spotrebiteľských zmlúv. Preto sa povinná nemôže domáhať ochrany o spotrebiteľských zmluvách. Iný účel úveru ako podnikateľský nebol povinnou preukázaný.».

5. S uvedenými závermi okresného súdu sťažovateľka nesúhlasí a opakujúc identické argumenty, aké uplatnila v konaní pred týmto súdom, v sťažnosti namieta, že „*napriek uvedeniu údajov o povinnej ako opatrovatelke v Rakúsku v zmluve o úvere, povinná zdôraznila, že si úver zobrala na súkromný účel (uspokojovanie osobných potrieb a potrieb domácnosti a členov svojej rodiny)*“. Exekučný súd však „*neskúmal na aké účely použila povinná požičané finančné prostriedky*“, preto predkladá ústavnému súdu „*v prílohe doklady o použití požičanej sumy (zaplatenie skoršieho úveru vo výške 2 549,02 Eur pre [REDAKOVANÉ] dňa 17. 12. 2012, zaplatenia práčky 239,99 Eur dňa 30. 12. 2012). Ostanú časť požičanej sumy použila na výdaje súvisiace so stužkovou slávnosťou svojho syna v decembri 2012 (na ktoré však doklad nemá)*“.

6. Sťažovateľka zároveň v sťažnosti tvrdí, že „*voči oprávnenej nemá žiaden peňažný záväzok a tento nemala ani v čase začatia exekučného konania*“. Podľa jej názoru „*exekučný titul, ktorý je podkladom vedenej exekúcie, je... materiálne nevykonateľný – nulitný, pretože rozhodcovský súd rozhodol na základe neplatnej rozhodcovskej doložky zakladajúcej neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu jej formulárovej formy a z dôvodu jej nevýhradnosti (teda povinnosti povinnej podrobiť sa rozhodcovskému konaniu ak žalobu podá ako prvá oprávnená – dodávateľ), dňa 08. 06. 2016 sťažovateľka podala na Okresnom súde Košice I aj žalobu o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku... Taktiež, nakoľko zmluva o úvere je podľa názoru povinnej na základe vyššie uvedenej absencie obligatórnych náležitosti ex lege v zmysle ZoSÚ bezúročná a bez poplatkov, a teda oprávnená má len právo na vrátenie požičanej istiny (5 000,- Eur). Túto už sťažovateľka uhradila (a dokonca preplatila o sumu 2 080,- Eur), a preto aj podala dňa 26. 10. 2016 na Okresný súd Košice I žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2 080,- Eur s prísl., spolu s ktorou súdu predložila aj doklady o úhradách v sume spolu 7 080,- Eur.*“.

II.

7. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní návrhu na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

8. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha

interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

10. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04, IV. ÚS 292/04) je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Aj vo výkone rozhodnutia alebo v súdnej exekúcii sa musí každému zaručiť prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle citovaného článku ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Efektívnosť výkonu tohto základného práva vyžaduje, aby všeobecný súd konal objektívne, vylúčil náhodné alebo svojvoľné uplatnenie zákonných možností na rozhodnutie, a ak prijme konečné rozhodnutie, vychádzal z toho, čo objektívne zistil. Preto pri postupe všeobecných súdov treba dbať na to, aby účastníkom exekučného konania zabezpečili taký prístup k súdnej ochrane v exekučnom konaní, ktorý nie je diskriminačný bez primeraných a objektívne zdôvodniteľných okolností.

11. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06). Z judikatúry ESLP, ktorú si osvojil aj ústavný súd, zároveň vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

12. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého

uznesenia okresného súdu, ktorým nevyhovelo námietkam sťažovateľky proti exekúcii (bod 4) zistil, že ho nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, a že v súčasnosti z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu na spochybnenie právnych záverov okresného súdu vyjadrených v napadnutom uznesení, pretože tieto vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

13. Zákon č. 2/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela“) v § 61k označenom ako „Zastavenie exekúcie súdom“ ustanovuje, že:

„(1) Súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak

a) po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku,

b) exekučný titul bol zrušený,

c) je tu dôvod podľa osobitného predpisu, pre ktorý sú uznanie alebo výkon cudzieho exekučného titulu neprípustné, ibaže ho bolo možné v konaní už skôr uplatniť (§ 54 ods. 2),

d) sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu.

(2) Povinný môže z dôvodov podľa odseku 1 podať do 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie návrh na zastavenie exekúcie. Návrh na zastavenie exekúcie musí byť odôvodnený a musia v ňom byť uvedené všetky skutočnosti, ktoré povinný môže ku dňu podania návrhu uplatniť. Takýto návrh má odkladný účinok.

(3) V neskôr podaných návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietat' len skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty podľa odseku 2. V poradí ďalších návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietat' len skutočnosti, ktoré nastali po podaní predchádzajúceho návrhu na zastavenie exekúcie. Obmedzenia podľa prvej a druhej vety sa neuplatnia, ak ide o také skutočnosti, ktoré povinný bez vlastnej viny nemohol skôr uplatniť.

(4) Návrhy na zastavenie exekúcie podľa odseku 3 odkladný účinok nemajú.

(5) Návrh na zastavenie exekúcie sa podáva u exekútora. Ak povinný navrhol zastavenie exekúcie, exekútor bezodkladne vyzve oprávneného na vyjadrenie sa k návrhu v lehote nie kratšej ako desať dní. Ak oprávnený so zastavením exekúcie súhlasí, exekútor vydá upovedomenie o zastavení exekúcie, ktoré doručí účastníkom konania a súdu; inak do piatich pracovných dní po uplynutí lehoty na vyjadrenie sa oprávneného exekútor predloží návrh na zastavenie exekúcie spolu so svojim vyjadrením a prípadným vyjadrením oprávneného súdu.“

Táto novela nadobudla účinnosť 1. februára 2017 okrem čl. IV bodu 19, ktorý nadobudol účinnosť 1. marca 2017, čl. I bodov 1, 2, 5, 7 až 113, § 243h až § 243k v 114. bode, čl. II, čl. IV bodu 18 a čl. VI, ktoré nadobudli účinnosť 1. apríla 2017, a čl. III a čl. IV bodov 1 až 17, ktoré nadobudli účinnosť 1. júla 2017.

14. Podľa § 243h Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až § 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

15. Podľa § 57 Exekučného poriadku (účinného do 31. marca 2017) označeného ako „Zastavenie exekúcie“:

„(1) Exekúciu súd zastaví, ak

- a) sa začala a rozhodnutie sa dosiaľ nestalo vykonateľným,
- b) rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným,
- c) zastavenie exekúcie navrhol ten, kto navrhol jej vykonanie,
- d) exekúcia postihuje veci alebo práva, ktoré sú vylúčené z exekúcie alebo nepodliehajú exekúcii podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona, 6b)
- e) bolo právoplatne rozhodnuté, že exekúcia postihuje vec, na ktorú má niekto právo nepripúšťajúce exekúciu (§ 55),
- f) po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané,
- g) exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať,
- h) majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie,

i) oprávnený nezaplatí súdny poplatok za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie,
j) pri exekúcii predajom zálohu zaniklo záložné právo a oprávnený bol záložným veriteľom,

k) rozhodol, že majetok štátu podľa § 61c ods. 2 je nevyhnutne potrebný na plnenie úloh štátu alebo na plnenie verejnoprospešného účelu alebo že majetok Exportno-importnej banky Slovenskej republiky podľa § 61c ods. 2 je nevyhnutne potrebný na vykonávanie jej činností a plnenie jej úloh,

l) je výkon exekučného titulu v rozpore s verejným poriadkom,

m) rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na

1. neprijateľné zmluvné podmienky,
2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo
3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

(2) Exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

(3) Ak sa exekúcie týka niektorý z dôvodov zastavenia len sčasti alebo ak sa exekúcia vykonala v širšom rozsahu, než stačí na uspokojenie oprávneného, exekúcia sa zastaví len čiastočne.

(4) Exekútor je povinný predložiť vec súdu bezodkladne po tom, ako nadobudne pochybnosti alebo zistí, že sú dôvody na zastavenie exekúcie alebo čiastočné zastavenie exekúcie.“

16. Vychádzajúc z tvrdenia sťažovateľky uvedeného v bode 6 tohto uznesenia ústavný súd konštatuje, že existenciu právoplatných rozhodnutí Okresného súdu Košice I, ktorými kladne rozhodne vo veci žalôb sťažovateľky, ktorými sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku a vydania bezdôvodného obohatenia, považuje za spôsobilé zastaviť exekúciu, ak sťažovateľka takýto návrh okresnému (exekučnému) súdu podá. Takýto postup sťažovateľky je v súlade so zásadou „*vigilantibus iura scripta sunt*“, ktorá vo svojej podstate znamená, že práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí

svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V tejto súvislosti aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 5 Sžf 65/2011 z 19. júla 2012 vyslovil: „V slobodnej spoločnosti je predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení vrátane využitia možnosti podania opravných prostriedkov.“

17. Totiž iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo základnej slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011). K tomu treba dodať, že sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016).

18. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto jej sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. A keďže z napadnutého uznesenia okresného súdu nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k nepripustnému zásahu do základného práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ani práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd, ústavný súd z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť aj v tejto časti.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2017